

★ רצח מלך העולם התחתון בתל-אביב

פותח מלחמת כנופיות נוסח שיקאגו:

בדרך כלל, האחד באפריל הוא יום מתאים למהלכות. אולם ארבע יריות האקדח שהידהו בשעות הערב המאוחרות של האחד באפריל, בקרן הרחובות אלנבי והירקון בתל-אביב, היו רחוקות מלהיות מהתלה. הן היו משהו רציני ביותר, ושמו קץ לדברים רבים. הן שמו קץ לחייו של מלך העולם התחתון עזרא מורחי. הן הביאו למותו של אהרון אלמליח,

הן בענף ה"הגנה" על הדיסקוטקים, הבא-רים ומועדוני הקלפים, והם התחילו לכבוש לעצמם מרחב מחיה. זמן קצר לאחר בואם, עבר גל הצתות בדיסקוטקים של תל-אביב. מקורן נשאר העלומה בעיני המשטרה עד היום. המשטרה סברה אמנם שהצתות בוצעו על-ידי כנוף פיה מתחרה לכנופיה המגינה על הדיסקוטקים האלה, אולם זהותה לא אותרה. באותה תקופה גם חזר מלך הסרסורים של תל-אביב, אליהו מייזלס, המכונה איו,

השניה: אחיו של סמי סלומון נרצח ב"ספרד, במסגרת עסקי, וסמי וכנופיתו היו עסוקים בסילוק החשבון. היה זה חשבון נורא: בשלוש שנים נהרגו 16 איש ממשפחת הרוצח.

*** הכנופיה מזעיקה תגבורת מאירופה

החשבון יושב, וסמי ואנשיו חזרו לארצה, לפני מספר חודשים — עם

המתחילים

נהגו ושומר-ראשו. והן שמו גם קץ למשהו נוסף, הנוגע לחייו של כל אורח. לשלוחו והביטחון היחסיים ששררו עד היום ברחובות. ארבע יריות האקדח היו פתיחתה של תקופה חדשה בתולדות הפשע הישראלי:

שלוט בתל-אביב, לאחר שזמן קצר קודם לכן העביר את תחום פעולותיו דרומה לכארי-שבוע ואילת. באותה קבוצה, שהגיעה בשנת 1966, היה גם סמי סלומון — החשוד ברצח עזרא מורחי ואהרון אלמליח.

תגבורת. שמועה מתהלכת בקרב העולם התחתון התל-אביבי, לפיה סמי וחבריו התקשרו, בהיותם באירופה, עם ארגון המאפיה הנודע לשימצה — והמאפיה היא זו שבשליחותם הם חזרו ארצה כדי להיות חליחלוץ לאירגון הפשע בארץ-הקודש.

מקום הרצח

קרן הרחובות אלנבי והירקון בתל-אביב, בסמוך לכיכר הרברט סמואל. הציר מראה את הנקודה בה נפל עזרא מורחי מתבוסס בדמו, לאחר

מלחמת כנופיות בנשק חם, נוסח שיקאגו. ***** כנופיית פושעי עזרה לארץ סיפור מתחיל ב-1966.** באותה שנה, הגיעה ארצה קבוצת עולים מצרפת וספרד, שמוצאם מאלג'יריה ומרוקו. לא היו אלו עולים רגילים. היו אלה אנשי העולם התחתון של צפון-אפריקה. — יהודים טובים כולם אחד אחד. היה הבדל גדול בינם לבין הפושעים הישראליים: שליפת אקדח היתה עניין של מה בכך אצלם. הם התחנכו על ברכי הטבח הגדול בימי מלחמת אלג'יריה וזוועותיה. העולם החרשים מצאן את העמדות בעולם הפשע תפוסות — דן בשטח הזנות,

שהרוצח המתין לרידתו ממועדון-הקלפים, ירה שני כדורים מאקדח ברטה בראתו. על אף גילו הצעיר התבלט עזרא בעולם הפשע הישראלי בעיקר בכוח אישיותו החזקה, כסמכות הראשונה במעלה. הסביר אחד הפעילים בענף לכתבת העולם הזה: "עניינה של המאפיה מחוץ לארצות-הברית הוא כפול: רכישת עסקים חוקיים, ויצירת מקור ונתיב להברחת סמים. תפקיד דם של סמי וכנופיתו היה להתבסס בעולם הפשע הארץ ישראלי, כדי להקים נתיב נוח להברחת סמים. "הדרך הקלה והפשטה ביותר לחזור לעולם הפשע היה באמצעות הזנות. ואכן סמי בא לארץ מצוייד בידיהפיה בלונדינית אותה הביא עימו כדי שתעבוד. בשבילו בנות. יתר אנשי הכנופיה צריכים היו להסתדר בארץ בכוחות עצמם."

***** הנקמה: רצח 16 בני-משפחה** לא שודבריהם, מנעו שתי סיבות מסמי ואנשיו לחזור ארצה מייד לפי תוכניתם: האחת: מלחמת ששת הימים.

נרצח מורחי

ואז הם נתקלו בהתנגדותו של מורחי, מלך העולם התחתון הישראלי.

*** עברו של המדך

אן המקום להציג את עזרא מורחי, הלא הוא עזרא מספירא — על-שם שכונת מוצאו. כאשר נרצח עזרא לפני שבועיים, היה רק בן 36. אולם על אף גילו הצעיר הספיק להגיע רחוק: בעולם הפשע הישראלי, המאופיין על-ידי חוסר מסגרת, אירי גון והירארכיה, התבלט עזרא משפירא, בעיקר בכוח אישיותו החזקה, כסמכות ראשונה במעלה. עזרא התחיל את דרכו בצינעה, כפורץ וגנב פשוט. שוטרים ותיקים זוכרים עליו סיפורים מאלפים מהימים הטובים. "מורחי היה אימת המשטרה", סיפר לכתבת העולם הזה סמל כסוף-שיערי. "בימים ההם היינו צעירים, ואני הייתי עוד חוק, אבל כשמורחי היה מובא למשטרה, הייתי זקוק לפחות לעוד שני שוטרים שיעזרו לי להכניס אותו למעצר. הוא היה גבר גדול וחזק ולא היה מיקרה שעבר עבירה בלי שיתנגד למעצר בכוח."

***** המדך נהיה בורגני** **א**ולם עם השנים נטש מורחי את הפריצות, נעלם מנוף חדר-המעצר. הוא בגר והחכים. בכסף שחשך מעמלו קנה לעצמו שתי חנויות בשוק הסיטונאים בתל-אביב — ג'ונגל כשלעצמו, שרק אנשי-זרוע מסוג גלים להתקיים בו: "היה חכם, מורחי", מספר אחד ממכריו. "בכלל לא עבד כבר בשנים האחרונות. המקומות שלו בשוק הסיטונאים קיימים כבר שמונה שנים, אבל הוא עצמו לא נימצא כמעט אף פעם שם. אחרים עובדים בשבילו, והוא בא רק לעשות חשבונות ולקבל את הכסף."

גם בעולם התחתון לא ביצע מורחי מזה שנים ארוכות כל מלאכה במו ידיו. אולם דמותו היתה מוכרת במועדוני-הקלפים ומועדוני-הלילה, בהם היה מבקר מדי לילה. נוסף להיותו מלך העולם התחתון ואיש עסקים מצליח, היתה לעזרא משפירא גם תדמית שלישית: הפילנתרופ הגדול. הוא עזר לשיקומם של עבריינים, דאג לעניים ואלמנות. אמנם, את השיקום הוא סיפק לעבריינים במוצאו להם פרנסה קטנה די, שומרים ומשגיחים במועדוני-קלפים ובבארים, שאינם המקומות הכשרים ביותר בעולם. אולם זה לא פגע בשמו הטוב כנויב היוזע, הוא גם התפרסם במעשי צדקה, היה עובר בבתי-הם של אלמנות נזכרות וחולים, מעניק להם סכומי כסף ומצרכי מזון. ממש לפני הרצח, לקראת חג הפסח הקרוב, מספרת אחת מבנות המשפחה, הכין 3000 ל"י כדי לחלק לנוק"קים.

לפני שנתיים ימים עבר מורחי משכונת שפירא שלו לזירה נאה ברחוב סאירברג בחולון — בשכונה שקטה וסולידית של פקידים ואנשי עסקים זעירים. או גם נפוצה השמועה שהוא זכה ב50 אלף לירות במפעל-הפיס. אולם לדברי אחד